

Mot alle odds

Noe motvillig kom Arve Lein, administrerende direktør i Rana Gruber, til Rana for 31 år siden. Motviljen ble fort snudd til velvilje.

Det hele startet en snørik vinter i 1976. Den unge sivilingeniøren Arve Lein bet i det sure eplet, og lot seg lokke nordover av representanter fra AS Norsk Jernverk på frierferd til NTH-studenter i Trondheim. Spennende arbeidsoppgaver og god betaling – jo da, for en kort periode kunne det kanskje gå. Den korte perioden er blitt 31 år, og Lein er nå administrerende direktør ved Rana Gruber – et selskap det ikke er noen selvfølge at er i drift.

Vendepunktet

- Hele Rana Grubers historie er jo interessant i seg selv. At selskapet har overlevd er mot alle odds. Det er gjort imponerende grep underveis for at bedriften skulle overleve. Det å finne flere bein å stå på har vært avgjørende. Kreativitet og pågangsmot har preget bedriften. For meg som kom til Rana Gruber for tre og et halvt år siden, er det artig å få være med i fortsettelsen, sier Lein.

Det store vendepunktet for Rana Gruber kom i 1991. Da var Lein i Mo Industritransport, og hadde vært nødt til å lære seg å konkurrere om oppdrag, etter omstillinga av jernverket. Få hadde tro på gruve-drift. Staten lette etter nye eiere for Rana Gruber, men fant ingen. De ansatte kom på banen og fikk en levelig avtale med staten. De fleste av dem investerte 10.000 kroner, med håp om å sikre arbeidsplassene sine et par-tre år. De siste åra har aksjonærene kunnet ta ut aksjeutbytte.

- Det er dem vel unt. De ansatte har hele tida vært profesjonelle i sitt eierskap, sier Lein. Senhøsten 2006 ble det snakk om

å selge Rana Gruber, men salget gikk ikke gjennom. Det betyr ikke at planene er skrinlagt for alltid. - Det kan bli eierskifte i løpet av noen måneder, men det er det selvfølgelig opp til nåværende eiere å bestemme. Vi går inn i spennende tider igjen – der det er svært viktig at eventuelt nye eiere har et lang-siktig perspektiv på det vi driver med, sier Lein.

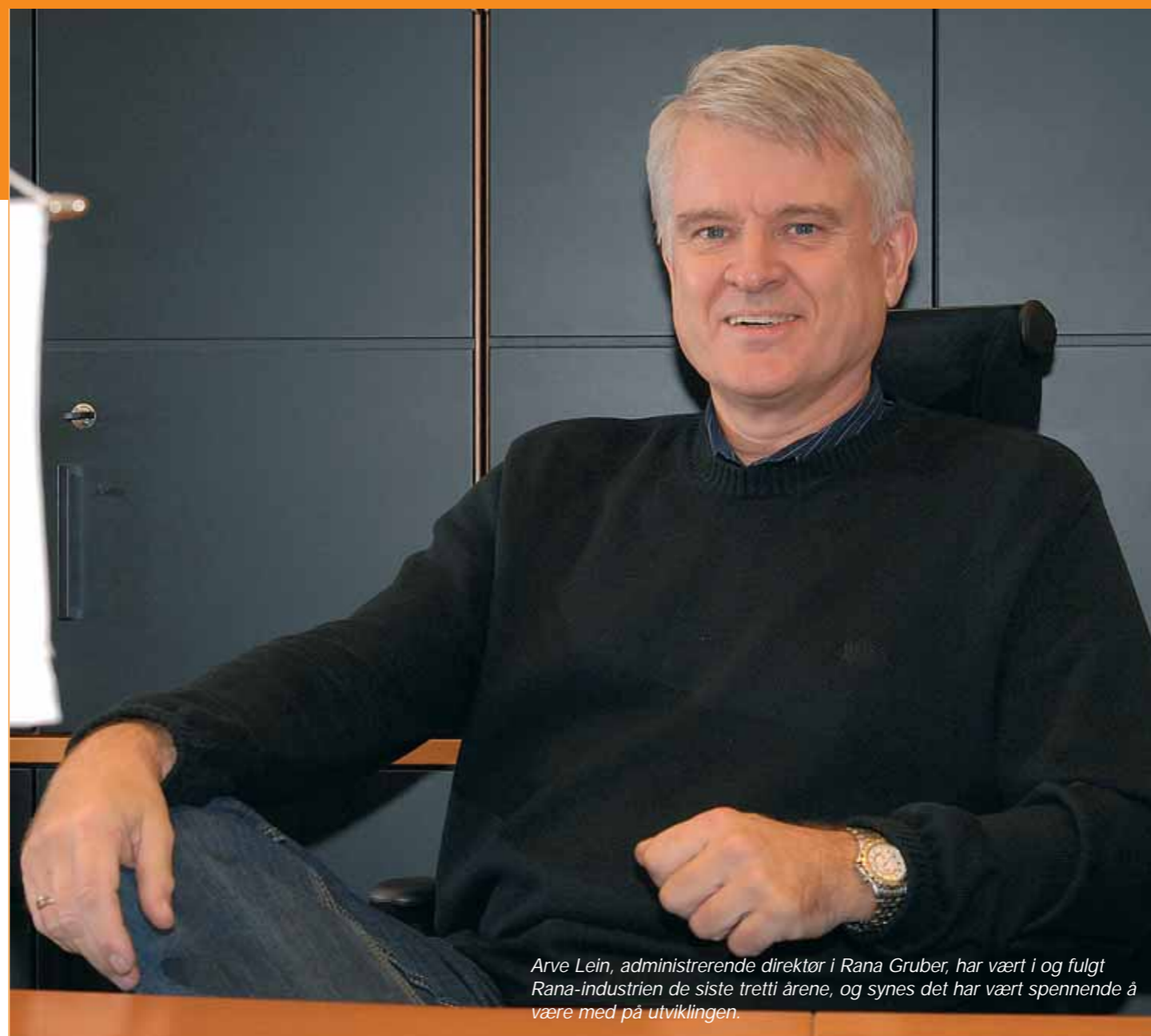
Eksotiske produkter

Ikke alt Rana Gruber driver med er like kjent for den gemene hop. Det er lett å se de svarte dungene på kaia – det svarte gull, som Lein kaller det – men bedriften leverer også mer eksotiske saker, det vil si alt fra pigmenter til maling og produkter til magnetstriper på bankkort, kosmetikk, dyrefor og vannrensing. - Det var noen framsynte folk på 80-tallet som så muligheten for oss til å etablere et anlegg for denne type produksjon. Dette er rimelig godt betalte produkter, som vi tjener penger på, sier Lein.

Rana Gruber har tre produksjons-løyper:

- Malmproduksjon.
- Pigmentproduksjon
- Oppdrag fra svenske Höganäs.

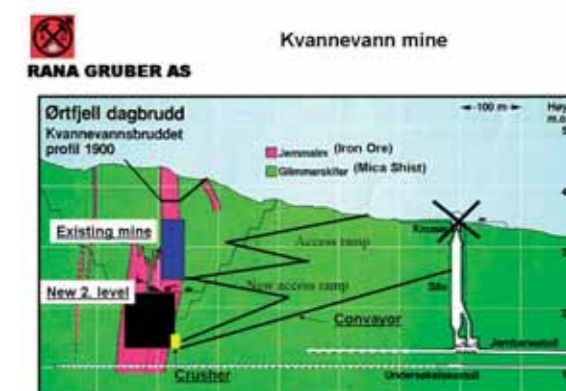
- Höganäs transporterer malm fra Mauretania hit, for å kjøre den gjennom anlegget hos oss. Så fraktes den til Sverige, der malmen går gjennom en prosess slik at den blir jernpulver. Når dette jernpulveret legges i ei form under høyt trykk, kommer det ut som en ferdig maskindel. Det benyttes en sju-åtte kilo av dette produktet i hver ny bil. - Höganäs har en tredjedel av denne produksjonen på verdensba-

Arve Lein, administrerende direktør i Rana Gruber, har vært i og fulgt Rana-industrien de siste tretti årene, og synes det har vært spennende å være med på utviklingen.

Leins karriere i Rana-industrien:

- Sivilingeniør ved VVS-avdelinga på AS Norsk Jernverk.
- Sivilingeniør ved prosjektavdelinga på AS Norsk Jernverk.
- Fagansvarlig på driftssida i profilverket til jernverket ble omstilt i 1989.
- Daglig leder ved Mo Industritransport.
- Administrerende direktør i Rana Gruber.
- I tillegg har Lein jobbet med konsulent-tjenester i Bodø, han har vært administrerende direktør på H. A. Hanssen, ved Helgeland Bilruter/ Nettbus/ Nordlandsbus og ved PolarCirkel AS, et selskap eid av Helgeland Holding.

Rana Gruber går ned til et nytt hovednivå i 2009. Dagens gruvegulv ligger 250 meter over havet. Det nye hovednivået ligger 123 meter lenger ned. Der er det nok malm til 15 års drift, og vel så det.

sis, så jeg pleier å si at vi er en viktig del av bilindustrien, småfleiper Lein, og legger til at samarbeidet med Höganäs er viktig for Rana Gruber.

Ny gruve

Så over til det folk flest kanskje forbinder med Rana Gruber: gruve-drift. I 1999 gikk malmproduksjonen under jorda – fram til da hadde det vært dagbruddsproduksjon. Ståa

nå er at gruva er i ferd med å bli tom. Men er det noen som fortviler? Nei.

- Når gruva vi holder på i nå er tom, går vi ned til et nytt hovednivå. Dette vil vi ha i drift i medio 2009 – vi har malm på det gamle nivået til ut i siste halvdel av 2009. Dagens gruvegulv ligger 250 meter over havet. Det nye hovednivået ligger 123 meter lenger ned, forteller Lein. Da er det nok malm til 15 års drift,

og vel så det.

- Arbeidsplassene er sikret, i den grad vi får betalt for det vi gjør, sier Lein, og legger til at ting tyder på det. - Vi ser lyst på prisutviklingen neste år og året etter – for så vidt videre også. Hadde vi ikke det, hadde vi ikke investert 165 millioner i den nye gruva, sier Lein, og legger til at det er et stort løft for Rana Gruber. Han beit i det sure eplet og kom nordover, Lein, for 31 år siden. Ikke

kunne han tenke seg da alt han skulle få være med på.

- Det har vært ei utvikling til det positive i Rana-industrien. Da jeg kom hit i 1976 kunne jeg ikke forestille meg at verden noen gang skulle se slik ut. Det var ikke mulig å tenke seg den gangen. Men alt som har skjedd har gjort at det er interessant å være her – det har vært spennende å være en liten del av utviklingen, sier Lein.